

Tv-column Renate van der Bas

Van een boze bubbel naar een blauwe bol

30 juni 2022

Of het nuttig is, om 'gewoon' televisie te blijven kijken? Arjen Fortuin, tot voor kort tv-recensent voor *NRC*, is er glashelder over in zijn afscheidsbundel *Kijkt u nog?*. Natuurlijk kun je op Netflix e.a. eenzijdig zoeken naar wat je zelf graag blijft te zien, maar de grote winst van kiezen voor het verrassingsmenu van de reguliere tv is dat het je uit je bubbel haalt. Je houdt contact met alle hoeken van de samenleving. Waar soms heel anders wordt gedacht en gesproken dan bij je thuis aan de keukentafel.

Niet dat de tv momenteel blij makend is, met al die boze boeren, brandende banden en bezorgde burgers in de journaaluitzendingen en nieuwsprogramma's. En niet te vergeten onze belaagde beschermers, de politie. Of je nou boos bent op de politiek, boos op de boeren, onrustig vanwege de geruchten over ophitsers in de coulissen, verbijsterd over de deflatie van wetenschappelijke feiten of verdrietig over ons allemaal omdat we de natuurlijke habitat voor mens, dier, plant en insect in dit land zo hebben verwaarloosd: we staan op een breekpunt met het verleden. Terug naar hoe het was gaat niet. Polderen mag niet langer leiden tot schipperen.

Schatkamer

Dat is wat blijven kijken naar de heftige televisie met mij doet dezer dagen. Dat ik beseft dat de verandering echt van iedereen moet komen; een koerswijziging van de boeren kan veel verschil maken, maar we moeten met z'n allen een streep zetten onder stoere praat als 'handel is handel' en 'zaken zijn zaken'. De wereld ligt niet meer aan onze voeten. Het stukje aarde waarop we dagelijks staan eist nu alle aandacht op.

Om weer met beide benen op die grond te komen, is *De kleuren van Caspers* een aanrader. De serie geeft zin om weer met milde en liefhebbende ogen naar de wereld om ons heen te kijken. Met als gids kunstenares Charlotte Caspers, die u kunt kennen van haar fabuleuze reconstructies in *Het Geheim van de Meester*, ook van AvroTros. Nu praat ze zes afleveringen lang over rood, wit, zwart, geel, goud en – afgelopen dinsdag – over blauw. Het ging onder andere over de vraag hoe kunstenaars aan de blauwe kleurstoffen kwamen en komen om verf mee te maken.

Wel, onze natuur is een geniale schatkamer.

Charlotte Caspers in 'De kleuren van Caspers'.

Zo zagen we hoe Claudia Busson wede kweekt. Een plant waarvan de gefermenteerde, stinkende bollen na langdurig weken en sudderen – het beste in de hormoonrijke urine van puberjongens met rood haar, zo wil de overlevering! – een kleurstof opleveren waarmee je verbijsterend veel blauwe nuances kunt maken. Kunstenaar Claudy Jongstra verft er ruige wol mee, waarvan ze textiele kunst maakt die het geschopt heeft tot het Moma in New York. En het huis van Brad Pitt. Zelfs via het platte televisiescherm zag je de diepte van de tinten. En zo deed *De kleuren van Caspers* precies wat ik hoopte toen ik de aankondiging las: het voedde de ziel weer met schoonheid.

De aflevering eindigde o zo toepasselijk met het kunstwerk dat de aardbol oplevert, op afstand gezien vanuit de ruimte. Met astronoom Vincent Icke keek Caspers naar een grote foto van onze blauwe planeet, een kleur gecreëerd door alle stofdeeltjes in de atmosfeer. Ik besloot een dito formaat afdruk van die aardbol te bestellen, op canvas, voor aan de muur naast het raam. Een goede geheugensteun, nu de natuur verstikt en ook blauw aanloopt.

Vijf keer per week schrijven [Renate van der Bas](#) en [Maaïke Bos](#) columns over televisie.